

[Inger Harms]

Alle taler om at bevare familiebrugene. Folk i byerne tænker tilbage på oplevelser i deres barndom, der har relation til sætninger som: »Der var så dejligt ude på landet«, eller »jeg er en simpel bondemand« osv. Men virkeligheden er i dag en helt anden. Der er vel ingen, der slås så meget mod isolation, som landmanden – det skulle da lige være de arbejdsløse.

Undersøgelser viser, at landbofamilier tit isolerer sig med deres problemer. Problemerne forbliver derfor uløste og kan udvikle sig og forhindre familien i at fungere tilfredsstillende i forhold til sig selv og samfundet. Der sker alt for mange meningsløse tvangsauktioner, og hver tvangsauktion rummer en menneskelig tragedie. Der er ofte en lang og nedslidende arbejdsdag for dem, der arbejder i landbruget. Antallet af arbejdsulykker inden for landbruget hører til de højeste inden for arbejdsmarkedet. Der sker en affolkning af landsbysamfundene, som ikke alene rammer landbrugene; også landsbyernes håndværkere og handlende har måttet lukke.

Årsagerne skal søges flere steder. En af dem er, at markedskræfterne, herunder de store selskaber, virker til fordel for de store landbrug. En anden er ejendomsprisernes eksplosion i 1970'erne, bl.a. som følge af de urealistiske forventninger til økonomien i landbruget. Sammen med den høje rente har disse omstændigheder bevirket, at der er blevet et misforhold mellem omkostninger og fortjeneste i familiebruget, og derfor er der i disse år mange bæredygtige brug, der overtages af veletablerede landmænd og lægges sammen med deres eget, fordi den veletablerede ofte kan dække de øgede omkostninger ind med sparet skat. Den mulighed har en nystartet landbruger ikke. Dertil kommer alle de tilfælde, hvor der er tale om leje af jord. Resultatet er imidlertid det samme: stadig flere aktive i landbruget og stadig flere industriprægede bedrifter.

Med den nye finansieringsreform for landbruget, som vel egentlig nu kan vedtages, har SF håbet at kunne hjælpe på nogle af disse forhold.

SFs bud på en anden strukturudvikling fremlagde vi allerede i 1980 i form af et forslag til en grundlæggende landbrugsreform. Denne reform, der bygger på en demokratisk jordbrugerfond, har der været redegjort for adskillige gange under debatter om landbru-

gets fremtidige struktur, så jeg skal derfor holde mig til, hvad SF vil pege på i den nuværende situation.

I forbindelse med en anden landbrugspolitik, hvor vi prioriterer de ting, jeg var inde på tidligere, vil vi anbefale, at man ser på andre styringsmetoder. Da det har vist sig svært at få indført lavere kornpriser, vil vi foreslå, at man ser på toprissystemet for korn samt kvoter, der er miljørigtige. Det er oplagt, at en kraftig begrænsning af brug af kunstgødning og bekæmpelsesmidler vil nedbringe produktionen.

Jeg synes egentlig godt, man kunne benytte lejligheden til nu at indføre afgifter på bekæmpelsesmidler og handelsgødning. Det vil helt i EFs ånd være medvirkende til at formindske overproduktionen.

Vi foreslår desuden, at Danmark støtter de tanker, der er fremme om, at man af miljøhensyn kan give særlig støtte. Jeg har bemærket – og er temmelig skuffet derover – at landbrugsorganisationernes svar på grønbogen er en videreførelse af den gamle linje. Man vil måske overveje medansvarsafgifter og satter så på, at bioteknologien kommer og redder resten, men jeg mener også at forstå, at man i de to store landbrugsorganisationer ikke er helt enige.

SF vil fremsætte forslag om økologiske forsøgsgårde, hvis grundlæggende opgaver skal være at følge, hvad der sker under omstillingen til økologisk drift i ressourceforbrug, miljøbelastning, afgrødeudbytter, husdyrs sundhedstilstand, den vilde flora og fauna, jordens fysiske og biologiske tilstand m.v. Formålet skal være at skabe et egnet forskningsmiljø, hvor den praktiske udvikling af økologiske jordbrugsmetoder kan finde sted i nært samarbejde med eksisterende institutioner inden for natur- og jordbrugsforskningen.

Vi mener, at der på længere sigt må en omfattende driftsomlægning til i landbruget og en holdningsændring i samfundet. Derfor er det vigtigt, at forskningen stimuleres til at vise os vejen henimod en landbrugsbedrift, der er bedre i overensstemmelse med naturens kredsløb, og som producerer andre og bedre landbrugsprodukter, f.eks. uden kemikalier og uden tilsætningsstoffer. Det eneste, der kan sikre en fortsat efterspørgsel til gode priser efter danske landbrugsprodukter, er